

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน
ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

พ.ศ. 2552

เพื่อการยกย่องและเชิดชูเกียรติแก่ผู้ทรงภูมิปัญญาด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ สมควรเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ให้ได้รับการดูแลด้านสวัสดิการและสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และความสามารถสู่สังคม ดังนั้นอาศัยตามความข้อ 9 และข้อ 16 แห่งระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการส่งเสริมและการจัดสวัสดิการสำหรับปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน พ.ศ. 2551 คณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการสรรหาเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

1.1 คุณสมบัติทั่วไป

- 1) มีสัญชาติไทย
- 2) ไม่เคยมีความประพฤติเสื่อมเสีย
- 3) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และผลงานเกี่ยวกับด้านการเกษตรอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม
- 4) เป็นผู้มีประวัติและวิถีชีวิตที่มีคุณธรรมมีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล
- 5) เป็นแบบอย่างด้านการประพฤติปฏิบัติอยู่ในหลักศาสนา และครรลองแห่งวัฒนธรรมไทย
- 6) เป็นผู้มีจิตใจและการประพฤติที่แสดงถึงการอุทิศตน เวลา ความรู้ และความสามารถ และประสบการณ์ต่อเกษตรกร แวดวงการเกษตรในชุมชน หน่วยงานราชการ และประชาชนทั่วไป

1.2 คุณสมบัติเฉพาะสาขา จะต้องเป็นผู้ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำแนกเป็น 4 สาขา ประกอบด้วย

- 1) ปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและมีคุณูปการต่อภาคการเกษตรไทย
  - ก. เป็นผู้สร้างสรรค์องค์ความรู้ ประสบการณ์ ผลงาน ภาคการเกษตร และที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นที่ประจักษ์ และได้รับการยอมรับ
  - ข. นำองค์ความรู้ ประสบการณ์ ผลงาน ไปเผยแพร่ สื่อสาร

ขยายผลจนเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อภาคการเกษตรไทย
อย่างโดดเด่นระดับประเทศ

- 2) ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
  - ก. เป็นเกษตรกรที่มีภูมิปัญญา สามารถสร้างสรรค์และพัฒนาเป็นต้นแบบบูรณาการใช้เศรษฐกิจพอเพียงภาคการเกษตรเป็นที่ประจักษ์ได้รับการยอมรับ
  - ข. นำภูมิปัญญาไปเผยแพร่ สื่อสาร ขยายผลจนเกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อภาคการเกษตรไทย อย่างโดดเด่นระดับประเทศ
- 3) ปราชญ์เกษตรดีเด่น
  - ก. เป็นเกษตรกรที่มีความเชี่ยวชาญ และสร้างสรรค์พัฒนาผลงานการเกษตร นวัตกรรมเกษตร และเทคโนโลยีการเกษตร ในสาขาพืช สัตว์ ประมง อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างยิ่งเป็นที่ประจักษ์ได้รับการยอมรับ
  - ข. นำผลงาน นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเกษตร ไปเผยแพร่ สื่อสาร ขยายผล จนเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อภาคการเกษตรไทย อย่างโดดเด่นระดับประเทศ
- 4) ปราชญ์เกษตรผู้นำชุมชนและเครือข่าย
  - ก. เป็นผู้นำชุมชนและเครือข่ายที่มีผลงานสร้างสรรค์ พัฒนาสังคมการเกษตร ทั้งระดับสังคมและเครือข่ายเป็นที่ประจักษ์ได้รับการยอมรับ
  - ข. นำไปเผยแพร่ สื่อสาร ขยายผล จนเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อภาคการเกษตรไทยอย่างโดดเด่นระดับประเทศ

2. การดำเนินการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

2.1 ประธานคณะกรรมการฯ แต่งตั้งคณะทำงานสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาละไม่เกิน 1 คน จัดส่งให้คณะอนุกรรมการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินพิจารณา

2.2 ให้คณะอนุกรรมการสรรหา ดำเนินการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน โดยพิจารณาสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน จากข้อมูลที่คณะทำงานสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินระดับจังหวัดจัดส่ง และตรวจพื้นที่ของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกในเบื้องต้น หลังจากนั้น จะสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินคงเหลือสาขาละ 3 คน พร้อมจัดทำวีดีทัศน์ แสดงประวัติและผลงาน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดินพิจารณาสรรหาเพื่อแต่งตั้งสาขาละ 1 คน

2.3 คณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน พิจารณาแต่งตั้งปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาละ 1 คน รวม 4 คน ต่อ 1 ปี

3. กระบวนการสรรหา

3.1 คณะทำงานสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินภายในจังหวัด

3.2 คณะทำงานสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ประกาศรับสมัคร และดำเนินการรับสมัครผู้เข้ารับการสรรหาเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ตามแบบ บันทึกรายชื่อข้อมูลบุคคลผู้เข้ารับการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาต่าง ๆ พร้อมแนบหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศเกียรติบัตร แผนผังบ้านที่พักอาศัย แผนผังแปลงกิจกรรม ภาพถ่ายกิจกรรม เป็นต้น

3.3 คณะทำงานสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร พิจารณาผลงานของผู้สมัคร และคัดเลือกปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาละ 1 คน รวม 4 คน และจัดส่งผลการพิจารณาให้คณะอนุกรรมการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินพิจารณา

3.4 คณะอนุกรรมการสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน พิจารณาคัดเลือกผู้สมควร ได้รับการแต่งตั้งเป็นปราชญ์เกษตรจากข้อมูลที่คณะทำงานฯ จัดส่งให้ และตรวจเยี่ยมพื้นที่ของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก หลังจากนั้น จะคัดเลือกแต่ละสาขาๆ ละ ไม่เกิน 3 คน พร้อมจัดทำ วิดีทัศน์แสดงประวัติและผลงาน นำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน พิจารณาแต่งตั้งเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาละ 1 คน

3.5 คณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน พิจารณาและประกาศแต่งตั้ง ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

4. หลักเกณฑ์การสรรหา แบ่งเป็น 3 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล

พิจารณาจากข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับของสังคม การมีคุณธรรม จริยธรรม และเสียสละในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ความสามารถในการใช้องค์ความรู้ ความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่ปฏิบัติ และการเป็นผู้นำที่ดีและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

หมวดที่ 2 ผลงาน

พิจารณาผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติในการแก้ไขปัญหาและเพื่อการพัฒนา

หมวดที่ 3 การถ่ายทอดองค์ความรู้

พิจารณาจากความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ การปรับปรุงและพัฒนาวิธีการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ความสามารถในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้ และมีการติดตามและประเมินผลการถ่ายทอดองค์ความรู้

ทั้งนี้ การพิจารณาของคณะทำงานสรรหาปราชญ์เกษตรของแผ่นดินระดับจังหวัดและ กรุงเทพมหานคร ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้น้ำหนักคะแนนในแต่ละประเด็นตามที่แนบ

ท้ายระเบียบนี้ โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน จะต้องเป็นผู้ได้รับคะแนน
คุณลักษณะส่วนบุคคลไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และคะแนนรวมในทุกหมวดไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

5. วิธีการเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

เกษตรกรหรือบุคคลที่มีคุณสมบัติ สามารถขอรับแบบข้อมูลบุคคลเพื่อสรรหาเป็น
ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน ตามแบบที่กำหนด และยื่นแบบได้ที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดท้องที่
โดยจะต้องมีหลักฐานประกอบ ดังนี้

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
2. หลักฐานแสดงถึงเกียรติยศแห่งความดีที่ได้รับ เช่น ประกาศนียบัตร เป็นต้น
3. แผนผังที่อยู่อาศัย
4. แผนผังแปลงกิจกรรม
5. ภาพถ่ายกิจกรรม
6. ประวัติของบุตร-ธิดา โดยสังเขป
7. เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา

6. สิทธิประโยชน์ของปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน จะได้รับสิทธิประโยชน์ ดังนี้

- (1) เข้ารับพระราชทานเหรียญเชิดชูเกียรติ และประกาศนียบัตรในงาน พระราชพิธี
พืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
- (2) รางวัล หรือ สวัสดิการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของ
แผ่นดินกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ มกราคม พ.ศ. 2552

(นายจรัสธาดา กรรณสูต)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการส่งเสริมปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน